

23.6.2021

LSSAVI/10027/2021

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

Tartuntatautilain 16 §:n mukainen päätös pakollisesta terveystarkastuksesta

ASIA

Tartuntatautilain 16 §:n nojalla annettava päätös terveystarkastukseen määrittämiseksi tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n mukaisen SARS-CoV-2 -viruksen aiheuttaman yleisvaarallisen Covid-19 -tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi.

ASIAN TAUSTA

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) suosittelee antamassaan ohjeessa 10.6.2021, että riskimaista tulevat matkustajat tietyin poikkeuksin ohjataan koronatestiin rajanylityspisteellä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on viimeksi 14.6.2021 määrännyt toimialueensa kuntia ja kuntayhtymiä tartuntatautilain 15 §:n nojalla järjestämään kaikille alueellaan sijaitsevien rajanylityspaikkojen kautta maahan tuleville henkilöille terveystarkastuksen SARS-CoV2-viruksen aiheuttaman yleisvaarallisen Covid-19-tartuntataudin leviämisen estämiseksi (LSSAVI/9549/2021). Samalla aluehallintovirasto on määrännyt tartuntatautilain 16 §:n nojalla terveystarkastukseen osallistumisen pakolliseksi riskimaista tuleville rajanylittäjille. Määräys on voimassa 15.6.-30.6.2021.

LÄNSI- JA SISÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

Postiosoite: PL 5, 13035 AVI | Käyntiosoite: Wolffintie 35, Vaasa

puh. 0295 018 450
kirjaamo.lansi@avi.fi
www.avi.fi

Jyväskylän toimipaikka
Hannikaisenkatu 47

Tampereen toimipaikka
Yliopistonkatu 38

LAUSUNNOT JA SELVITYKSET

Aluehallintoviraston käytettävissä on ollut 17.3.2021 päivätty ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen lausunto aluehallintovirastoille maahantulon yhteydessä tehtävistä terveystarkastuksista SARS-CoV-2-viruksen ja sen herkästi leviävien muunnosten leviämisen estämiseksi (THL/1603/4.00.00/2021).

Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen 17.3.2021 antaman lausunnon (THL/1603/4.00.00/2021) mukaan Euroopan tautien valvonnan ja ehkäisykeskus ECDC on arvioinut julkaisemissaan riskinarvioissa, että uudet SARS-CoV-2-muunnokset voivat levitä selvästi nopeammin kuin koronaviruksen aiemmat alatyypit. Osa uusista virusmuunnoksista sisältää muutoksen, jolla on vaikutusta koronarokotteiden tehoon. ECDC on ohjeistanut 12.3.2021 jäsenmaita rajoilla matkustajille tehtävistä testaus- ja karanteenitoimenpiteistä. THL:n suositus maahantulopisteillä tehtävistä testauksista sekä THL:n jo 17.2.2021 antama suositus kuljetusyhtiöille ja varustamoille negatiivisen koronatestituloksen edellyttämisestä kaikilta ulkomailta Suomeen tulevilta matkustajilta ovat keskeiseltä sisällöltään yhteneviä ECDC:n ohjeen kanssa.

THL katsoo, että Covid-19-epidemian hallitsemiseksi Suomessa ja uusien virusmuunnosten leviämisen estämiseksi on välttämätöntä, että maahantulopisteillä noudatetaan mahdollisimman tarkkaan THL:n antamia suosituksia testaus- ja karanteenikäytännöistä. Edelleen THL katsoo, että aluehallintovirastojen on varmistettava testaus- ja karanteenikäytäntöjen toteutuminen määräämällä tartuntatautilain (1227/2016) 16 § mukaiset pakolliset terveystarkastukset niille matkustajille, jotka ovat 14 vuorokauden sisällä ennen maahantuloa oleskelleet maassa, jonka koronailmaantuvuus on suurempi kuin 25 / 100 000 henkilöä / 14 vrk (ns. riskimaa).

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Aluehallintovirasto määrää tartuntatautilain 16 §:n nojalla kaikki rajaylityspaikoista annetun asetuksen (901/2006) 6 §:ssä mainittujen Jyväskylän, Kokkola-Pietarsaaren, Seinäjoen, Tampere-Pirkkalan ja Vaasan lentoasemien kautta sekä asetuksen 8 §:ssä mainittujen Kaskisten, Kokkolan, Kristiinankaupungin, Pietarsaaren ja Vaasan satamien kautta riskimaista Suomeen saapuvat henkilöt osallistumaan välittömästi tai kuitenkin viimeistään 24 tunnin kulltua maahantulosta terveystarkastukseen yleisvaarallisen Covid-19 -tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi.

Jos maahantulija ylittää Suomen rajan sellaisesta paikasta, jossa rajanylityspaikasta vastaava kunta tai kaupunki on järjestänyt terveystarkastuksen, maahantulijan on osallistuttava rajanylityspaikalla järjestettävään terveystarkastukseen. Jos maahantulija ylittää Suomen rajan sellaisesta paikasta, jossa ei ole järjestetty terveystarkastusta, maahantulijan on viimeistään 24 tunnin

kuluessa Suomeen saapumisestaan osallistuttava kunnan järjestämään terveystarkastukseen.

Tässä päätöksessä riskimaista tulevilla henkilöillä tarkoitetaan niitä henkilöitä, jotka ovat 14 vuorokauden sisällä ennen maahan-tuloa oleskelleet maassa, jonka Covid-19-ilmaantuvuus on suurempi kuin 25 / 100 000 henkilöä / 14 vrk.

Määräys ei koske vuonna 2005 tai sen jälkeen syntyneitä henkilöitä eikä kuljetus- ja logistiikkahenkilöä työtehtävissään.

Määräys ei myöskään koske henkilöä, joka

- 1) on saanut täyden rokotussarjan ja viimeisestä rokotuskerrasta on kulunut vähintään kaksi viikkoa;**
- 2) on sairastanut covid-19-taudin ja saanut vähintään yhden rokoteannoksen, ja rokoteannoksesta on kulunut vähintään viikko;**
- 3) henkilöä, joka on sairastanut covid-19-taudin alle kuusi kuukautta sitten.**

Hyväksyttäviä rokotteita ovat Euroopan lääkeviraston (EMA), Yhdysvaltain elintarvike- ja lääkeviraston (FDA), Ison-Britannian lääkeviranomaisen (MHRA) ja Maailman terveysjärjestön (WHO) hyväksytyjen rokotteiden listoilla olevat rokotteet kuten THL:n 10.6.2021 päivätyn ohjeen taulukossa 1 tai sen jälkeen annetussa ohjeessa on ohjeistettu.

Maahantulon yhteydessä esitettävästä todistuksesta tulee käydä ilmi rokotetun tai covid-19-taudin sairastaneen henkilön nimi ja syntymäaika, annettu rokote, rokotusajankohta ja/tai covid-19-taudin sairastamisajankohta, todistuksen antopaikka ja päiväys

sekä todistuksen antajan allekirjoitus ja leima tai muu vastaava vahvistus.

Määräys on voimassa 1.7. – 31.7.2021.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Perustuslain (731/1999) 7 §:n mukaan jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen.

Perustuslain 10 §:n mukaan jokaisen yksityiselämä, kunnia ja kotirauha on turvattu.

Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Tartuntatautilain (1227/2016) 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 6 §:n mukaan kuntien ja kuntayhtymien on ryhdyttävä välittömiin toimiin saatuaan tiedon torjuntatoimia edellyttävän tartuntataudin esiintymisestä tai sellaisen vaarasta toimialueellaan.

Tartuntatautilain 14 §:n mukaan kunnan on järjestettävä yleisiä rokotuksia ja terveystarkastuksia tartuntatautien ehkäisemiseksi. Rokotukseen tai terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Tartuntatautilain 16 §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto voi päättää, että 14 ja 15 §:n mukaiseen terveystarkastukseen osallistuminen on pakollista, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä. Päätös voi kohdistua yksittäiseen tai useaan henkilöön.

Samanaikaisesti 2 momentin mukaan virkasuhteinen kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri voi tehdä yksittäistä henkilöä koskevan päätöksen pakollisesta terveystarkastuksesta, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä.

Tartuntatautilain 22 §:n 1 momentin mukaan yleisvaaralliseen tai valvottavaan tartuntatautiin sairastuneen ja sairastuneeksi perustellusti epäillyn sekä tällaiseen tautiin altistuneen tai perustellusti altistuneeksi epäillyn henkilön on annettava asiaa selvittävälle terveydenhuollon ammattihenkilölle nimensä, syntymäaikansa tai henkilötunnuksensa, yhteystietonsa, kotikuntansa sekä mahdollinen muu oleskelupaikkansa sekä muut tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarvittavat välttämättömät tiedot.

Tartuntatautilain 60 § 1 momentin mukaan, jos yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen vaara on ilmeinen eikä taudin leviämistä voida muulla tavoin estää, virkasuhteinen kunnan tartuntataudeista vastaava lääkäri tai virkasuhteinen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tartuntataudeista vastaava lääkäri voi päättää henkilön karanteenista enintään yhden kuukauden ajaksi. Päätös karanteenista voidaan tehdä henkilölle, jonka on todettu tai perustellusti epäilty altistuneen yleisvaaralliselle tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillylle tartuntataudille.

Tartuntatautilain 88 §:ssä viitataan rikoslain (39/1889) 44 luvun 2 §:ään, jossa säädetään terveydensuojelurikkomuksesta määrättävästä rangaistuksesta. Henkilö voidaan rikoslain säännöksen mukaan tuomita terveydensuojelurikkomuksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi, jos hän tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo tartuntatautilain 16 §:n perusteella asetetun velvollisuuden.

Tartuntatautilain 89 §:n 1 momentin mukaan, jos Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, aluehallintovirasto, tartuntatautien torjunnasta vastaava kunnan toimielin, kunnan tartuntataudeista vastaava lääkäri tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tartuntataudeista vastaava lääkäri toteaa, että yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämistä ei voida muulla tavoin estää, poliisin, pelastusviranomaisen, Puolustusvoimien, Rajavartiolaitoksen tai Tullin on annettava tämän pyynnöstä virka-apua. Virka-avun antamisen edellytyksenä on, että se ei vaaranna virka-apua antavalle viranomaiselle säädettyjen muiden tärkeiden tehtävien suorittamista.

Samana pykälän 2 momentin mukaan sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Rajavartiolaitoksella on virka-aputehtävän suorittamiseksi oikeus pysäyttää kulkuneuvo ja ohjata liikennettä noudattaen, mitä rajavartiolain (578/2005) 38 §:ssä säädetään, käsitellä virka-aputehtävässä välttämättömiä terveystietoja noudattaen, mitä henkilötietojen käsittelystä säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojalainasetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679, tietosuojalainasetus (1050/2018) ja henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annetussa laissa (639/2019).

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Covid-19-tartuntatauti ja tautitilanne

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Covid-19 (jälj. *koronavirusinfektio*) on yleisvaarallinen tartuntatauti, johon ei toistaiseksi ole tehoavaa spesifistä lääkehoitoa. Virus aiheuttaa tartuntoja edelleen sekä Suomessa että laajasti muualla maailmassa. Maailmalla, myös Suomessa, kiertää tällä hetkellä useita eri koronaviruksen muunnoksia. Osa näistä muunnoksista leviää aiempaa viruskantaa nopeammin ja aiheuttaa riskin epidemian pahenemiselle ja terveydenhuollon kantokyvyn heikentymiselle.

Merkittävä osa Suomen väestöstä on yhä altis tartunnalle. Riittävän rokotussuojan ja sen myötä suojaavien vasta-aineiden saaminen väestölle vie aikaa. Rokotukset ovat olleet käynnissä Suomessa joulukuun lopulta 2020 alkaen.

Kansallinen ohjeistus terveystarkastuksista rajanylityspaikoilla

Sosiaali- ja terveysministeriön 3.2.2021 antamassa ohjauskirjeessä Koronavirustartuntojen torjunta rajat ylittävässä liikenteessä (VN/2763/2021) todetaan, että Covid-19-tapausten ilmaantuvuus useissa maissa on moninkertainen Suomeen verrattuna, jolloin oleskelu näissä maissa sisältää Suomen tilanteeseen nähden selvästi suuremman Covid-19-tartunnan riskin. SARS-CoV-2-virusmuunnokset voivat yleistyessään aiheuttaa aiempaa nopeammin leviävän epidemian ja johtaa terveydenhuollon ylikuormittumiseen.

Kirjeen mukaan hallitus päätti valtioneuvoston yleisistunnossa 22. tammi-kuuta sekä rajaliikenteen että testaamis- ja karanteenisuositusten kiristämistä. Näillä toimilla pyritään torjumaan koronaepidemian kasvun kiihtyminen uudelleen sekä virusmuunnoksen leviäminen Suomessa.

Kirjeeseen liitettyssä oikeudellisessa taustamuistiossa toimintaprosessista rajanylityspaikoilla todetaan, että lähtökohtaisesti toimintamallin testaustoiminta perustuisi vapaaehtoisuuteen. Kunnan toimielimellä on yhdessä sairaanhoitopiirin kuntayhtymän kanssa velvollisuus tarvittaessa järjestää matkustajille vapaaehtoinen Covid-19 -testaus. Kunta voi tuottaa vapaaehtoisen testustoiminnan joko itse tai hankkia sen sopimukseen perustuen muulta palvelujen tuottajalta. Taustamuistion mukaan tarvittaessa aluehallintovirasto voi määrätä järjestettäväksi myös kohdennettuja Covid-19-testin sisältäviä terveystarkastuksia maahantulopisteille. Terveystarkastus voi sisältää tietojen keräämisen lisäksi velvollisuuden osallistua Covid-19-testiin. Se voi sisältää myös kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän virkasuhteisen lääkärin tekemän arvion siitä, tulisiko henkilö asettaa karanteeniin.

Sosiaali- ja terveysministeriön 25.5.2021 antamassa ohjauskirjeessä Covid-19 tartuntojen torjunta rajat ylittävässä liikenteessä sisä- ja ulkorajapäätösten muuttuessa (VN/13919/2021) todetaan, että rajojen terveysturvallisuustoimilla on keskeinen rooli Suomen covid-19-epidemian torjunnassa. Kirjeen mukaan rajojen terveysturvallisuuden varmistamisen toimintamallit tulee sopeuttaa lisääntyviin liikennemääriin, kun maahantulon rajoituksia ryhdytään asteittain purkamaan. Suomeen saapuvien henkilöiden covid-19-ennakkotodistuksien tarkastamisessa ja testiin ohjaamisessa suositellaan hyödyntämään sähköisiä työkaluja, esimerkiksi Finentry-palvelua. Sosiaali- ja terveysministeriö korostaa, että aluehallintovirastojen,

kuntien ja sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymien tulee huolehtia siitä, että Suomeen saapuvat henkilöt ohjataan toiseen covid-19-testiin aikaisintaan 72 tuntia maahan saapumisen jälkeen. Kirjeessä todetaan, että covid-19-testi on maksuton Suomeen saapuville matkustajille sekä henkilöille, joilla on Suomessa kotikunta tai kotikuntaan rinnastuva oikeus käyttää julkisen terveydenhuollon palveluja Suomessa.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on antanut 4.2.2021 ohjeen maahantulopisteillä tehtävistä testauksista ja 10.3.2021 suosituksen maahantulon yhteydessä tehtävistä terveystarkastuksista SARS-CoV-2-viruksen ja sen herkästi leviävien muunnosten leviämisen estämiseksi. THL on antanut 10.6.2021 korvaavan suosituksen maahantulon yhteydessä tehtävistä terveystarkastuksista SARS-CoV-2-viruksen leviämisen estämiseksi.

THL:n ohjeessa 10.6.2021 todetaan, että riskimaaksi määritellään valtioneuvoston periaatepäätöksen (VNK/2020/114, 11.9.2020) perusteella maa, jossa covid-19-tapausten 14 päivän ilmaantuvuus 100 000 henkilöä kohden on yli 25.

Täyden covid-19-rokotussarjan saaneiden matkustajien osalta THL suosittelee, että heihin ei kohdisteta maahantulopisteillä covid-19-pandemian torjuntaan liittyviä muita terveysturvallisuustoimenpiteitä, kuin todistusten tarkistaminen. Tässä yhteydessä täysi rokotussarja tarkoittaa, että matkustaja on saanut myyntiluvan mukaiset rokotukset ja että aikaa viimeisen rokotussarjaan kuuluvan rokotusannoksen saamisesta on kulunut vähintään 14 vuorokautta. Jos matkustaja on sairastanut covid-19-taudin ja hän on lisäksi saanut vähintään yhden covid-19-rokotuksen ja rokotuksesta on kulunut vähintään 7 vuorokautta, rinnastetaan hänet matkustajaan, joilla on täysi rokotussarja. Jos matkustaja on saanut kahta erilaista covid-19-rokotetta ja aikaa viimeisen annoksen saamisesta on kulunut

vähintään 14 vuorokautta, rinnastetaan hänet matkustajaan, jolla on täysi rokotussarja.

Matkustajan tulee esittää maahantulopisteiden terveysviranomaisille luotettavat todistukset rokotuksista ja/tai sairastetusta covid-19-taudista. THL suosittelee, että maahantulon yhteydessä hyväksytään todistukset niistä covid-19-rokotteista, jotka ovat saaneet myyntiluvan ns. tiukalta lääkeviranomaiselta (10.6.2021 päivätyn ohjeen taulukko 1).

Rokottamattomien (covid-19-rokotus) tai osittaisen rokotussarjaan saaneiden riskimaista tulevien matkustajien osalta THL suosittelee, että rajanylityspisteillä ohjataan koronavirustestiin kaikki riskimaista tulevat rokottamattomat matkustajat, joilla ei ole

- 1) edes osittaista koronarokotesarjaa tai
- 2) todistusta negatiivisesta koronavirustestistä (PCR- tai antigeenitesti), joka on otettu enintään 72 tuntia ennen maahantuloa tai
- 3) todistusta sairastetusta COVID-19-infektiosta. (Sairauden alusta tai positiivisesta testituloksesta on kulunut vähintään 11 vuorokautta mutta enintään 180 vuorokautta).

Jos rajanylityspisteellä ei ole näytteenottomahdollisuutta, matkustajan tulee hakeutua testiin oleskelu- tai asuinkunnassaan noin vuorokauden sisällä maahantulosta. Lisäksi THL suosittelee, että rajanylityspaikan terveysviranomaiset keräävät ja toimittavat riskimaista tulevien rokottamattomien tai vain osittaisen rokotussarjan saaneiden matkustajien henkilö- ja yhteystiedot matkustajan oleskelu- tai asuinpaikkakunnan tartuntatautiviranomaisille. Nämä ohjaavat matkustajat toiseen tai osittaisen rokotussarjan saaneet matkustajat ensimmäiseen koronavirustestiin aikaisintaan 72 tunnin kuluttua maahantulosta. Jos matkustaja oleskelee maassa alle 72 tuntia tai jos matkustaja on sairastanut covid-19-infektion, tietoja ei kerätä 72 tunnin testiin ohjaamista varten.

Ohjeen mukaan vuonna 2005 ja sen jälkeen syntyneiden lasten ei tarvitse osallistua terveystarkastukseen. Suositus ei myöskään koske kuljetus- ja logistiikkahenkilöstöä työtehtävissään.

Maahantulon rajoitukset Suomessa

Valtioneuvosto on tehnyt 11.3.2021 päätöksen rajavalvonnan väliaikaisesta palauttamisesta sisärajoille 19.3.–17.4.2021 covid-19-tartuntatauti-epidemiasta Suomen sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvan vakavan uhan edellyttämien toimien vuoksi. Päätökseen on tehty sisällöllisiä muutoksia, ja sen voimassaoloa on jatkettu viimeksi 17.6.2021 tehdyllä päätöksellä ajalle 21.6.–11.7.2021. Päätöksen mukaan sallittuja maahantulo- perusteita ovat Suomessa tai muussa EU- tai Schengen-valtiossa asuvien paluu, työmatka sekä muu välttämätön syy. Maahantulo Suomeen olisi sallittua myös, jos henkilö esittää todistuksen ennen Suomeen saapumista saadusta hyväksyttävästä covid-19-rokotussarjasta tai alle kuusi kuukautta sitten sairastetusta covid-19-taudista.

Asian arviointi

Covid-19-tartuntataudin leviämisen ehkäiseminen on yhteiskunnallisesti tärkeää, jotta kansalaisten perusoikeuksia elämään ja turvallisuuteen voidaan turvata. Covid-19-tartuntojen leviämisen ehkäisemisessä tartunnanlähteiden ja tartunnalle altistuneiden henkilöiden tunnistaminen ja jatko- tartuntojen estäminen ovat keskeisiä keinoja.

Tartuntatautilain 14 §:n mukaisesti kunnan on järjestettävä yleisiä rokotuksia ja terveystarkastuksia tartuntatautien ehkäisemiseksi. Aluehallintovirasto voi tartuntatautilain 16 §:n nojalla päättää, että tartuntatautilain 14 §:n mukaiseen terveystarkastukseen osallistuminen on pakollista, jos

se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä.

Kunnilla on tartuntatautilain 14 §:n säännöksen nojalla velvollisuus järjestää terveystarkastuksia tartuntatautien ehkäisemiseksi. Tartuntatautilain esitöissä (HE 13/2016) todetaan, että tartuntatautien ehkäisemiseksi tehtävien terveystarkastusten järjestämisen, tarkastusten sisällön ja rokotusten tarpeellisuus tulee arvioida lääketieteellisin ja epidemiologisin perustein. Toimien tulee olla kustannusvaikuttavia ja niiden tavoitteena on paitsi yksilön, erityisesti väestön terveyden suojelu ja yhteiskunnan turvallisuuden lisääminen, ottaen huomioon myös Suomea lain tasoisesti sitovat kansainväliset velvoitteet. Tarvittaessa asiantuntija-arvioon perustuvia terveystarkastusten kohderyhmiä voivat olla esimerkiksi suuren tartuntatautiriskin maista tulevat henkilöt, joiden rokotussuoja on puutteellinen tai joiden voidaan perustellusti epäillä kantavan tai sairastavan helposti leviävää, muulle väestölle terveysriskin aiheuttavaa vakavaa tartuntatautia. Terveystarkastusten sisällöstä tarvittavine tutkimuksineen ja rokotuksineen tulee päättää kohderyhmän ja tartuntataudin leviämisen uhan mukaan. Tarttuvat taudit eivät tunne rajoja, ja lisääntyvä liikkuvuus voi nopeuttaa tarttuvien tautien leviämistä. Tämän vuoksi tarttuvien tautien torjunnasta vastaavien toimijoiden tulee vastata uusiin haasteisiin viivytyksittä ja toimia joustavasti. Tartuntatautien leviämistä voidaan parhaiten ehkäistä toteamalla ne ajoissa ja hoitamalla todetut taudit nopeasti siten, etteivät sairastuneet enää tartuta.

Aluehallintovirasto katsoo välttämättömäksi määrätä tartuntatautilain 16 §:n nojalla kaikki rajaylityspaikoista annetun asetuksen (901/2006) 6 §:ssä mainittujen Jyväskylän, Kokkola-Pietarsaaren, Seinäjoen, Tampere-Pirkkalan ja Vaasan lentoasemien kautta sekä asetuksen 8 §:ssä mainittujen Kaskisten, Kokkolan, Kristiinankaupungin, Pietarsaaren ja Vaasan satamien kautta riskimaista Suomeen saapuvat henkilöt osallistumaan välittömästi tai kuitenkin viimeistään 24 tunnin kuluttua maahantulosta

terveystarkastukseen yleisvaarallisen Covid-19 -tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi.

Jos maahantulija ylittää Suomen rajan sellaisesta paikasta, jossa rajanylityspaikasta vastaava kunta tai kaupunki on järjestänyt terveystarkastuksen, maahantulijan on osallistuttava rajanylityspaikalla järjestettävään terveystarkastukseen. Jos maahantulija ylittää Suomen rajan sellaisesta paikasta, jossa ei ole järjestetty terveystarkastusta, maahantulijan on välittömästi tai kuitenkin viimeistään 24 tunnin kuluessa Suomeen saapumisestaan osallistuttava kunnan järjestämään terveystarkastukseen.

Terveystarkastuksen tarkemmasta sisällöstä yksittäistapauksissa päättää sen suorittava terveystarkastusviranomaisena.

Jos terveystarkastukseen tartuntatautilain 16 §:n nojalla määrätty henkilö ei noudata hänelle asetettua velvoitetta, voi kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri pyytää poliisin virka-apua tartuntatautilain 89 §:n nojalla.

Aluehallintovirasto toteaa edelleen, että jos henkilö kieltäytyy osallistumasta tässä päätöksessä määrättyyn pakolliseen terveystarkastukseen, rikoslain 44 luvun 2 §:n säännökset voivat tulla sovellettaviksi. Rikoslain 44 luvun 2 §:n mukaan se, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo tartuntatautilain 16 §:ssä tarkoitetussa pakollista terveystarkastusta koskevassa päätöksessä asetetun velvollisuuden, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, terveyden- suojelurikkomuksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Perustuslaki (731/1999) 7, 10 ja 22 §

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 6, 8, 14, 15, 16, 22, 60, 88 ja 89 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 §

Valtioneuvoston asetus rajanylityspaikoista sekä rajatarkastustehtävien jakamisesta niillä (901/2006) 6 § ja 8 §

Rikoslaki (39/1889) 44 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin perusteella hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös laitetaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n nojalla täytäntöön heti.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Eeva Mäkinen, p. 0295 018 786, etunimi.sukunimi@avi.fi

Johtajan sijainen Matti Nyberg

Aluehallintoylilääkäri Eeva Mäkinen

LIITTEET

Valitusosoitus

THL:n suositus rajalla tehtäviin testauksiin uusien helposti tarttuvien SARS-CoV-2-muunnosten leviämisen estämiseksi 10.6.2021

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa 31.7.2021 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi.

Tämän päätöksen tiedoksisääntöä katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueen kunnat ja kuntayhtymät

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueen sairaanhoitopiirit, joita pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueidensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Pohjanmaan poliisilaitos

Sisä-Suomen poliisilaitos

Pohjanmaan pelastuslaitos

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos

Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitos

Pirkanmaan pelastuslaitos

Keski-Suomen pelastuslaitos

Rajavartiolaitoksen esikunta, jota pyydetään tiedottamaan päätöksestä
Länsi- ja Sisä-Suomen rajanylityspaikkoja

Tulli

Finavia Oyj

Merenkurkun Satamat Oy

Oy Kaskisten satama

Kokkolan Satama Oy

Pietarsaaren Satama Oy

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Valtioneuvoston kanslian viestintäosasto

Maksutta

Tämä asiakirja LSSAVI/10027/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/10027/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Mäkinen Eeva 23.06.2021 14:53

Ratkaisija Nyberg Matti 23.06.2021 15:14